

# VA-policy för Växjö kommun

<b>Dokumenttyp</b> Styrande dokument	<b>Dokumentnamn</b> VA-policy för Växjö kommun	<b>Fastställt/Upprättad</b> Kommunfullmäktige 2015-12-15 § 302	<b>Senast ändrad i dnr:</b> 2015-12-15  Dnr KS/2011-01019
<b>Dokumentansvarig</b> Samhällsbyggnadsnämnden		<b>Tidigare ändringar</b>	<b>Giltighetstid</b> Tills vidare
<b>Dokumentinformation</b>			

## **VA-policy för Växjö kommun**

### **Syfte**

I VA-policyn fastställs strategiska vägval, riktlinjer för hantering av olika VA-frågor. VA-policyn ger stöd och vägledning för beslut i frågor om VA-utbyggnad och annan myndighetsutövning i VA-relaterade frågor. Genom VA-policyn tydliggör kommunen sina ambitioner och synsätt för dricksvatten- och spillvatten- samt dagvattenhantering, såväl inom som utanför tätorter.

Policyn tillsammans med VA-planens ingående delar ska bidra till kommunens tillväxt och utveckling samt skydd av miljön och människors hälsa.

Kommunens VA-policy skall bidra till att kommunens invånare får bra VA-försörjning, samtidigt som byggnader, markområden, sjöar, vattendrag och grundvattenförekomster ska skyddas från förorening eller överutnyttjande.

VA-policyn har antagits av kommunfullmäktige.

### **Policy**

Nya fastigheter ska anslutas till det kommunala VA-systemet där det finns miljö- och hälsomässigt behov samt är tekniskt möjligt och ekonomiskt försvarbart. I övriga områden bör kommunen verka för utbyggnad av långsiktiga hållbara gemensamhetsanläggningar alternativt utveckling av bra enskilda VA-lösningar.

Planering, dimensionering, utförande och underhåll ska vara långsiktigt med en tidsaspekt på flera generationer och inkludera tänkbara framtida ändrade förutsättningar, såsom klimatförändringar, utbyggnad etc.

Kommunen ska i sin tillsyn och planering prioritera sådana områden med vattenförekomster som riskerar att inte uppnå god ekologisk, kemisk eller kvantitativ status.

### **1. Övergripande**

- Kommunen ska bedriva långsiktig och förvaltningsövergripande VA-planering innanför och utanför det kommunala

verksamhetsområdet. Planeringen ska finnas med i ett tidigt skede vid kommunens fysiska planering.

- Skyddet av den kommunala vattenförsörjningen ska prioriteras före andra intressen.
- Kommunen ska verka för samsyn och tydlighet i handläggningen av VA-frågor gentemot fastighetsägare.
- Genom information, rådgivning och tillsyn ska kommunen tillse att kommunala, gemensamma och enskilda avlopp uppfyller dagens krav på rening och utformning.
- Kommunen ska delta i regionalt samarbete och verka för att uppnå minst god vattenstatus i de vattenförekomster som finns i regionen.
- Fördjupad recipientkontroll bör genomföras i de vattendrag som inte har god ekologisk status. Kommunen ska tillsammans med andra verksamhetsutövare vara beställare av recipientkontroll i de fall den kommunala verksamheten är en betydande orsak till att God ekologisk status inte uppnås i en sjö eller ett vattendrag.

## **2. Områden utanför kommunalt verksamhetsområde**

Utanför kommunalt verksamhetsområde kan VA lösas genom en enskild lösning, en gemensam lösning, via inkoppling till den kommunala VA anläggningen via VA-avtal eller genom att kommunalt VA byggs ut i området.

### **2.1. Övergripande**

- Kommunen ska lösa VA-försörjningen i samlad bebyggelse i form av kommunal anläggning där miljö- eller hälsomässigt behov finns och där det är rimligt för VA-kollektivet och fastighetsägare. Om det blir ekonomiskt orimligt för VA-kollektivet eller fastighetsägare kan kommunen stödja, exempelvis genom att ge vägledning för att anlägga gemensamma enskilda lösningar.
- Kommunen ska kontinuerligt bedöma behovet av att ansluta ytterligare områden, såsom utbyggnads- och omvandlingsområden, till verksamhetsområdet. Bedömningen

ska ske utifrån behov, miljö- och hälsoskyddssynpunkt samt ekonomiska förutsättningar.

- Inför detaljplanering eller utbyggnad av samlad bebyggelse, utanför verksamhetsområdet för kommunalt VA, ska en utredning tas fram av exploitören som visar hur områdets dricksvattenförsörjning och avloppsvattenhantering ska lösas långsiktigt.
- Utgångspunkten skall vara nytt/utökat verksamhetsområde där utbyggnad är möjlig i princip inom ramen för kommunens VA-taxa, vilket innebär att man accepterar att utgifterna för VA kollektivet kan uppgå till 25 % exklusive moms utöver de beräknade intäkterna från anläggningsavgifterna.
- Innan nytt eller utökat verksamhetsområde beslutas, där utbyggnad inte är möjlig inom ramen för normal VA-taxa, se ovan, skall utredning göras om alternativ med särtaxa eller om gemensamhetsanläggning kan genomföras till lägre kostnad.
- Kommunen ska ge tydliga besked om hur VA-frågorna ska hanteras vid bygglov i utvecklingsområdena och områden med bristfällig VA-försörjning eller där kommunal anläggning eller gemensamhetsanläggning planeras.
- Dagvattenhanteringen ska vara långsiktigt hållbar både ur flödes- och föroreningssynpunkt.
- För bostadshus belägna utanför verksamhetsområde ska kommunen genom enskilda VA-avtal erbjuda VA-anslutning till överföringsledningar och kommunala anläggningar om detta är tekniskt möjligt och i övrigt lämpligt.

## **2.2. Enskilt avlopp**

- Kommunen ska genom information och tillsyn verka för att minska läckaget av näringsämnen och syreförbrukande ämnen från enskilda avlopp till recipienter.
- Kommunen ska tillhandahålla klar, tydlig och lättillgänglig information om regler för hur enskilt VA ska vara anordnat i områden utanför kommunalt verksamhetsområde. Informationen ska hållas så allmän att den inte strider mot kommunens opartiska roll och myndighetsutövning.

- Kommunen ska genom tillsyn ställa krav på åtgärder av bristfälliga avlopp i kommunen. Tillsynen inom vattenskyddsområde eller i närhet till sjöar eller vattendrag som inte når eller riskerar att inte nå god status ska prioriteras. Inom känsliga områden kan kommunen ställa krav på hög skyddsnivå.
- Samordnad prövning av bygglov och enskild VA-lösning ska ske för att underlätta för fastighetsägare och främja en god miljö. En förutsättning för bygglov och beviljande av förhandsbesked skall vara att vatten- och avloppsförsörjning går att lösa.

### **2.3. Gemensamhetsanläggningar**

- Kommunen ska verka för att samordnade VA-lösningar kommer till stånd i områden med sammanhållen bebyggelse som har bristfälliga VA-anläggningar och där kommunal VA-anläggning inte planeras
- Kommunen ska genom rådgivning om olika avloppslösningars funktion och miljöfördelar underlätta för fastighetsägare att ordna gemensamma VA-lösningar.

## **3. Utbyggnad av kommunal VA-anläggning / blivande verksamhetsområden**

### **3.1 Övergripande**

- Vattentjänstlagens bestämmelser om betalningsskyldighet för fastighetsägare inom fastställt verksamhetsområde skall tillämpas, oavsett faktisk anslutning.
- Utbyggnad av kommunalt dricksvatten ska göras samtidigt som utbyggnad av kommunalt spillvatten (och omvänt) såvida det inte är tekniskt eller ekonomiskt orimligt.
- Fastigheter inom ett verksamhetsområde behöver inte anslutas till kommunal VA-anläggning om:
  - de inte har vatten eller avlopp med vattentoalett indraget i byggnad/er.
  - de är obebyggda.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska inom ett år från det att det är möjligt att ansluta till kommunal VA-anläggning pröva om anslutning krävs. Om fastighetsägaren kan visa att den enskilda

avloppsanläggningen fungerar väl med avseende på miljö- och hälsoskydd kan tidsbegränsat uppskov medges.

- För besiktigad och godkänd enskild avloppsanordning som uppfyller miljöbalkens krav och som är nyare än 10 år finns möjlighet till ersättning vid anslutning till kommunalt VA. Detta i enlighet med Statens VA-nämnds domar.
- Om det vid utbyggnad av självfallssystem för spillvatten krävs att ett antal fastigheter förses med villapumpstationer inom ett område ska huvudmannen bekosta erforderliga pumpanordningar om fler än 10 % av fastigheterna i området, dock minst 5 fastigheter, kräver sådana pumpar.

### **3.2. I väntan på kommunal VA-anläggning**

Inom områden med enskilda VA-anläggningar där kommunalt VA inom ca 10 år planeras gäller följande:

- Kommunen ska verka för en positiv utveckling av området fram till dess att den kommunala VA-anläggningen tas i bruk.
- Om tillstånd för enskild avloppsanläggning beviljas ska den tidsbegränsas till ett år efter att kommunen upprättat förbindelsepunkt.
- Fastigheter med befintligt men bristfälligt enskilt avlopp kan i undantagsfall tillåtas använda sitt nuvarande avlopp. Miljö- och hälsomässig prövning ska ske i varje enskilt fall.
- Kommunen ska tydligt kommunicera vilka möjligheter för VA som berörda fastighetsägare har innan exploatering sker.

## **4. Kommunalt VA (Dricksvatten, spillvatten, dagvatten)**

### **4.1 Övergripande**

- Verksamhetsområden för dricks-, spill- och dagvatten ska vara fastställda och aktuella.
- Hänsyn kan tas till andra allmänna intressen vid dimensionering av anläggningar och ledningar, exempelvis

brandvatten för Räddningstjänstens behov. Detta ombesörjs av kommunen.

- Allmänna bestämmelser för kommunalt vatten och avlopp (ABVA) skall hållas uppdaterade och fastställas av kommunfullmäktige.
- Där det saknas ledningsrätt, servitut eller U-område skall det upprättas för kommunala VA-ledningar.
- VA-hanteringen ska regleras i de exploateringsavtal som kommunen upprättar så att VA-policyn uppfylls.

#### **4.2. Dricksvatten**

- Kommunen ska tillse att vattenskyddsområden med tillhörande föreskrifter finns för samtliga kommunala vattentäkter inklusive reservvattentäkter. Skyddsområden och föreskrifter ska uppdateras vid behov så att de har erforderlig utbredning och är aktuella.
- Ordnad reservvattenförsörjning bör finnas för alla större vattentäkter som betjänar fler än 2000 personer.
- För att skydda kommunens vattenförsörjning mot sabotage och skadegörelse ska kommunen arbeta förebyggande samt ha en tillfredsställande säkerhet. Inga obehöriga ska ges tillträde till vattenverk, reservoarer eller tillgång till ledningsregistret.

#### **4.3. Spillvatten**

- Mängden tillskottsvatten till avloppsverken ska minskas så långt som det är tekniskt rimligt och ekonomiskt försvarbart
- Industrier och andra verksamheter ska bara få släppa ett processavloppsvatten till det kommunala ledningsnätet efter samråd med VA-huvudmannen. En bedömning av avloppsvattnets egenskaper och innehåll av skadliga ämnen görs i varje enskilt fall och regleras enligt Allmänna bestämmelser för kommunalt vatten och avlopp (ABVA) och upprättade industriavtal. Kommunens regelverk för industriellt avloppsvatten gäller.

- Slam skall omhändertas på ett miljö- och hälsomässigt hållbart sätt.
- Kommunen ska löpande och systematiskt arbeta för att minska användning av och utsläpp till avlopp av oönskade ämnen från hushåll, industrier och andra verksamheter.

#### **4.4 Dagvatten**

- Dagvattenhanteringen ska vara långsiktigt hållbar både ur flödes- och föroreningssynpunkt.
- Dagvattensystem ska utformas med hänsyn till platsens förutsättningar, dagvattnets föroreningsgrad, naturliga vattenströmmar och recipientens känslighet.
- Dagvatten bör fördröjas eller omhändertas så nära källan som möjligt. Omhändertagandet får dock inte ske på sådant sätt att grundvattnet förorenas eller byggnader och anläggningar riskerar att skadas.
- Relevant hänsyn ska tas till betydelsen av naturmarksavrinning och grundvattenflöde för de recipienter som påverkas av bortledande av vatten.
- I översiktsplanering och/eller i detaljplaner skall grönområden och gröna stråk för öppen hantering och infiltration av dagvatten avsättas i tillräcklig grad och prioriteras framför underjordisk dagvattenhantering.
- Vid detaljplanering ska kommunen vid behov ställa krav på dagvattenhanteringen.
- I samband med bygglovshantering ska kommunen verka för att fastighetsägare i redan exploaterade områden med dagvattenproblematik förbättrar dagvattenhanteringen.

***Detta projekt har medfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av Länsstyrelsen i Kronoberg.***